

Secretarieel jaarverslag Cuypergenootschap 2016

Dit jaarverslag is een gecombineerd verslag over het jaar 2016 van de Vereniging en Stichting Cuypergenootschap. Zowel vereniging als stichting zijn twee afzonderlijke organen die gezien hun doelstelling en werkzaamheden nauw met elkaar zijn verbonden. Beide organen hebben afzonderlijke statuten.

Werkgroep Ledenwerving/toekomst Cuypergenootschap

De Algemene Ledenvergadering heeft in juni 2015 besloten om nader onderzoek te doen om het dalende ledenaantal te stoppen en te gaan kijken naar de toekomst. Hiervoor is een werkgroep Ledenwerving in het leven geroepen. Op 2 oktober 2015 is de eerste bijeenkomst van de werkgroep gehouden, waarbij het "Vijfjarenmasterplan" dat in 2010 is vastgesteld en in 2014 is herzien, is meegenomen. Een eerste aanzet is het maken en verspreiding van een nieuwe wervingsfolder dat in het jaarboek zal worden gevoegd. Een vervolgbijeenkomst is in 2016 niet doorgegaan. georganiseerd. Naar aanleiding van een bijeenkomst "De kerk in het midden; Hoe je met verhalen kerkelijk erfgoed helpt" in de Sint Laurentiuskerk van Alkmaar op 12 mei 2016, zijn er contacten ontstaan met platform "If then is now". Zij kunnen ons helpen om via de sociale media ons ledenaantal weer op peil te brengen.

Ledenadministratie

Op 31 december 2016 waren er statutair 307 leden ingeschreven. Op 31 december 2015 waren er 324 leden. De opzeggingen in 2015 gaan in per 1 januari 2016. Pas in 2016 is het ledenaantal vrijwel gelijk gebleven en is de ledendaling na jaren tot stilstand gekomen. De aanmelding van nieuwe leden heeft gecompenseerd met de opzeggingen. Daarnaast is nog steeds een zorgelijke ontwikkeling dat een groot aantal leden hun contributie niet tijdig hebben voldaan en gemaand worden om dit alsnog te doen.

Bestuurssamenstelling

Op 31 december 2016 bestaat het bestuur van de Vereniging Cuypergenootschap en Stichting Cuypergenootschap uit: prof. dr. Vladimir Stissi (voorzitter), Leo Dubbelaar (secretaris), drs. Jan Dekkers (penningmeester), David Mulder (voorzitter werkgroep Amsterdam, 2° secretaris en redacteur jaarboek en Cuyperbulletin) en mr. Marcel Richter.

De ledenadministratie wordt gedaan door Marc Stegeman. Hij maakt geen deel uit van het bestuur van vereniging en stichting.

Het bestuurslidmaatschap wordt door de bestuursleden gecombineerd met hun dagelijkse drukke werkzaamheden wat soms niet eenvoudig is en veel tijd vraagt. We hopen dat u daarvoor begrip toont en dat sommige zaken noodgedwongen niet vlekkeloos gaan zoals het eigenlijk zal moeten gebeuren. Uitbreiding van het bestuur of hulp aan activiteiten door leden wordt zeer op prijs gesteld.

De behoudsacties in Amsterdam en directe omgeving worden geleid door een actieve werkgroep die door een aparte voorzitter (David Mulder) en secretaris (Edzard Lisser) wordt gecoördineerd. Het bestuur blijft verantwoordelijk voor de activiteiten van de werkgroep.

De behoudsacties elders in het land worden geleid en gecoördineerd door de secretaris, bijgestaan

door actief vrijwilliger Norman Vervat. Dankzij de inzet van Norman kunnen we een groot aantal behoudsacties voor bedreigd erfgoed oppakken.

Huisvesting secretariaat

In 2016 is het secretariaat van de vereniging en stichting gevestigd in Zoetermeer, het woonadres van de secretaris. Het postadres (postbus 575, 6800 AN Arnhem) zal vanwege de zeer hoge kosten per 1 april 2018 worden opgeheven. Het woonadres van de secretaris wordt dan ook het postadres van vereniging en stichting. Statutair is de vereniging het Cuypersgenootschap gevestigd in Ohé en Laak, gemeente Maasgouw. De Stichting Cuypersgenootschap is statutair gevestigd in Linne, gemeente Maasgouw.

Excursies en lezingen

Op 4 juni 2016 werd de voorjaarsexcursie gehouden in Haarlem. Vanaf het station zijn we gewandeld naar de Nieuwe Bavo aan de Leidse Vaart. In de Plebanie werd eerst door Wim Eggenkamp een toelichting gegeven over de restauratie. Na lunch en Algemene Ledenvergadering in de Plebanie, zijn we door ons erelid Bernadette van Hellenberg Hubar rondgeleid door de indrukwekkende kathedraal en was er de mogelijkheid om in te tekenen op het boek van Bernadette over de Bavo dat in het najaar is verschenen.

In de middag hebben we nog een bezoek gebracht aan het College Hageveld van Jan Stuyt in Heemstede waar we een uitvoerige rondleiding hebben gehad.

Dank aan David Mulder en Jan Dekkers voor het organiseren van de geslaagde excursie.

Najaarsexcursie

Op 29 oktober 2016 werd de najaarsexcursie gehouden in Heerlen. In de ochtend hebben een stadswandeling gedaan o.l.v. gids Ton van Maastricht langs o.m. Bioscoop Royal, Apotheek Claessens, Stadhuis van Peutz en Templesplein. Er werd ook een bezoek gebracht aan de Sint Pancratiuskerk. De lunch was in het Glaspaleis van Schunck.

Na de lunch deden we een busronddrit met gids Leo Dubbelaar langs monumenten in de wijken Heksenberg (Gerardus Majellakerk en Hermann-Görlingkolonie), Vrieheide (Christus Koningkerk), mijnwerkerskolonie Ganzeweide-Rennemig en de Antonius van Paduakerk in Vrank. In de vm. Vroedvrouwenschool werd een korte excursie en tijdens de theepauze werd de Algemene Ledenvergadering gehouden.

Na het bezoek aan de school, hebben onze bustocht voortgezet langs de wijk Molenberg met vele fraaie woningen voor hoger mijnpersoneel en het retraitehuis van Peutz.

Dank aan Agnes van der Linden voor het organiseren van de geslaagde excursie in de mijnstad.

De werkgroep Amsterdam heeft op 7 mei 2016 de fietstocht "Langs Heilige Huisjes" van het Van Eesterenmuseum georganiseerd. Er waren in het verslagjaar geen lezingen.

Publicaties

In het verslagjaar zijn vier Cuypersbulletins verschenen met dank aan redacteur David Mulder. De bulletins zijn geplaatst op de website. Er is geen jaarboek verschenen.

Algemene ledenvergaderingen

Op 4 juni 2016 werd de Algemene Ledenvergadering gehouden in de Plebanie van de Nieuwe Sint Bavo aan de Leidsevaart te Haarlem. In de vergadering werd o.m. de jaarrekening 2015 vastgesteld.

Op 29 oktober 2016 werd de Algemene Ledenvergadering gehouden in de vm.

Vroedvrouwenschool, Imstenrade te Heerlen. In de vergadering werd o.m. de begroting 2017 vastgesteld.

Financiën

Voor het financieel jaarverslag 2016 wordt verwezen naar het verslag van de penningmeester, dat op de website is geplaatst.

Website/sociale media

Een groot aantal gegevens op de website zijn verouderd en een aantal zaken ontbreken nog. Door gebrek aan mankracht is er nog geen begin gemaakt aan de aangekondigde actualisering van de site. Verder wordt nog nagedacht over de inzet van de sociale media. Er is wel een aparte twitteraccount "Cuypersgenoten", waar korte tweets worden geplaatst. Naar aanleiding van een bijeenkomst "De kerk in het midden; Hoe je met verhalen kerkelijk erfgoed helpt" in de Sint Laurentiuskerk van Alkmaar op 12 mei 2016, zijn er contacten ontstaan met platform "If then is now". Er zijn gesprekken over het opnemen van onze website en het kerkenproject RK-kerken 1853-1970 als onderdeel van het platform. Deze gesprekken worden in 2017 voortgezet. Verder kunnen zij ons helpen om via de sociale media ons genootschap te promoten, met name onder de jongeren.

Deelname in werk- klankbordgroepen

In het verenigingsjaar heeft het genootschap deelgenomen in gemeentelijke werk- en klankbordgroepen en commissies voor bijvoorbeeld uitbreiding van gemeentelijke monumentenlijsten, monumenten- c.q. erfgoedbeleid. In de gemeenten Amsterdam, Hilversum, Bloemendaal, Alphen aan den Rijn, Katwijk, Leiden, Wassenaar, Voorschoten, Rotterdam, Tilburg, Valkenburg a/d. Geul, Landgraaf en Eijsden-Margraten zijn door het Cuypersgenootschap vertegenwoordigers namens het bestuur afgevaardigd.

Behoudsacties

De meeste behoudsacties zijn georganiseerd in samenwerking met diverse lokale behoudsorganisaties en erfgoedvereniging Bond Heemschut. Een overzicht en beschrijving van de acties staan aangegeven op een aparte bijlage als onderdeel van het verslag. Op de website staat een compleet overzicht van de lopende behoudsacties.

Dieptepunten in 2016 zijn onder meer de vermindering van de RK-kerk te Halfweg (gem. Haarlemmerliede) dat gehalveerd (sloop achterste deel schip en priesterkoor) werd en de gemeente ons bezwaar tegen halvering pas ging afhandelen nadat het kwaad al was geschied. Verder de vergeefse strijd om de historische Joristrap in de Lakenhal op de oorspronkelijke plek te houden. De mislukte poging om de verwaarloosde Villa de Pasch in Wassenaar van architect Wegerif te bevorderen van beeldbepalend naar een gemeentelijk monument. Sloop van de Goddelijke Voorzienigheidskerk te Bergen op Zoom. Afvoer van de woning van Niel van Steenberg te Oosterhout van de monumentenlijst zodat het gesloopt kan worden. Sloop van het raadhuis van Echteld in het wederopbouwdorp Ochten en de mislukte actie om de Petruskerk van Son te beschermen.

Hoogtepunten in 2016 zijn onder meer dat het Klokkhuis van Meppel, School Van Heutzkazerne te Kampen, de RK-Sint Laurentiuskerk te Weesp, Zuiderkerk te Aalsmeer, Kooikwartier te Leiden en het Fraterhuis te Reusel van sloop zijn gered; De Clemenskerk van Nes-Ameland en het raadhuis van Waalre na branden in oude luister is/wordt hersteld; Een begin is gemaakt met de hoognodige restauratie en transformatie van het gesticht Meer en Berg te Bloemendaal, Villa Allegonda te Katwijk aan Zee is gerestaureerd waarbij de toevoegingen uit de jaren '50 zijn verwijderd en een aantal panden zoals de H. Geestkerk te Doetinchem, woonhuis Westeinde 118 te Enkhuizen, Scholencomplex Vlielandstraat te Zaandam, Dongecentrale te Geertruidenberg, Goede Herderkerk te Sint Oedenrode en kerk Het Kruispunt in het Westlandse Maasdijk zijn beschermd als gemeentelijk monument, de Lambertuskerk in het Limburgse Horst werd een rijksmonument en dat het erfgoedbeleid van Utrecht (wederopbouwpannen) in positieve zin is bijgesteld. In Enschede moest de gemeente na rechterlijke uitspraak het aanwijzingstraject voor een aantal belangrijke wederopbouwpannen opnieuw opstarten.

De ontkerkelijking in Nederland is inmiddels een bekend gegeven. Ook in 2016 hebben een groot aantal monumentale kerkgebouwen hun oorspronkelijke functie verloren. Inzet is overleg met onder andere bisdommen, kerkbesturen, gemeentebesturen, Rijksdienst en plaatselijke en landelijke behoudsorganisaties om te komen tot behoud en een goede bestemming van het religieus erfgoed.

Zoetermeer, 6 juli 2017. Leo Dubbelaar, secretaris